

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101925

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-12-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ставенко Олена Вікторівна

2. Olena V. Stavenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Філологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 47746 Філологія (035 Філологія)

Дата захисту: 07-02-2024

Спеціальність за освітою: Мова і література (англійська)

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9887

Повне найменування юридичної особи: Херсонський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125609

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 27, Херсон, 73003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Херсонський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125609

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 27, Херсон, 73003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 16.21.33

Тема дисертації:

1. Австралійські художні етнонаративи для дітей: лінгвокультурний аспект
2. Australian Literary Ethnonarratives for Children: a Linguistic and Cultural Aspect

Реферат:

1. Дисертацію присвячено дослідженню лінгвокультурних особливостей наративного конструювання австралійських художніх текстів для дітей к. XIX – поч. XXI століть. У роботі фокусом уваги є австралійські художні тексти для дітей жанрів літературної казки та короткого оповідання, що в контексті дослідження постають етнонаративами. Етнонаративи витлумачено як художні тексти австралійської лінгвокультури, що характеризуються етноспецифічним забарвленням, відбитим у стрижневих для конструювання історій мотивах, образах та смислах. Матеріалом праці слугували найбільш відомі австралійські англійськомовні художні тексти, адресовані читачеві-дитині віком від 2-х до 12-ти років й створені представниками австралійської лінгвокультури, з моменту зародження австралійської літератури для дітей до початку XXI століття. Метою дослідження є виявлення й характеристика наративних та лінгвокультурних особливостей творення австралійських художніх текстів для дітей. Наукова новизна одержаних результатів визначається тим, що у дисертації уперше розроблено та обґрунтовано наратологічно-культурологічний підхід до дослідження художніх текстів для дітей австралійської лінгвокультури, який базується на методологічних

засадах наратології та лінгвокультурології. У науковій роботі побудовано модель історичного розвитку художніх текстів для дітей Австралії, що охоплює чотири етапи її становлення. Здійснено таксономію австралійських художніх етнонарративів для дітей за типом сюжету, патерном його розгортання й особливостями їх наративного конструювання та типологію етноперсонажів за новизною етнокультурних смислів, утілених у їх образах, що уможливило визначення етнокультурних особливостей етнонарративів. Удосконалено уявлення про наративне конструювання, наративні прийоми й етнокультурно марковані лінгвостилістичні засоби творення художніх текстів для дітей, про поняття етнонарративу, етнохронотопу та етноперсонажів. Набули подальшого розвитку погляди на принципи побудови й класифікації казкових типів, наукові положення щодо характерної для певної лінгвокультури моделі нарації художніх текстів для дітей та теорія художніх образів і їх типів. На основі наратологічно-культурологічного аналізу австралійських художніх етнонарративів для дітей з'ясовано, що особливе наративне конструювання відбиває їх етнокультурну специфіку та сприяє реалізації функції етнокультурної самоідентифікації. Результати проведеного дослідження є внеском у розбудову наратологічних та лінгвокультурологічних досліджень, зокрема у царині літератури для дітей, і в перспективі можуть бути застосовані для дослідження художніх нарративів для дітей інших лінгвокультур.

2. The dissertation focuses on the study of linguistic and cultural features of narrative construing Australian literary texts for children of the late 19th – early 21st centuries. The paper refers to Australian literary texts for children in the genres of literary fairy tales and short stories, which are qualified as ethnonarratives in the context of the work. Ethnonarratives are defined as literary texts of Australian linguistic culture characterised by ethnic and cultural colouring reflected in main story construing motifs, images and meanings. The most well-known and popular Australian English-language literary texts addressed to a child reader aged 2 to 12 years, created by the representatives of Australian linguistic culture and selected from the main periods of Australian children's literature development, constitute a case study of the scientific work. The research aims to identify and characterize narrative, linguistic and cultural features of construing Australian literary texts for children. The scientific novelty of the obtained results is determined by the developed and substantiated for the first time in the paper narratological, linguistic and cultural approach to the analysis of Australian literary ethnonarratives for children which is based on the methodological principles of narratology and linguistic and cultural studies. The historical evolution model of Australian literature for children covering four stages has been elaborated. The work suggests the taxonomy of Australian literary ethnonarratives for children by plot type, the pattern of its unfolding and the features of their narrative construing, and the typology of ethnocharacters according to the novelty of knowledge embodied in their images, which has enabled identification of the ethnic and cultural specifics of the ethnonarratives. The definitions of narrative construing, narrative techniques, ethnically and culturally marked linguistic and stylistic means of creating literary texts for children, ethnonarrative, ethnochronotope and ethnocharacters have been clarified and provided. Universal construing and classification principles of fairy tale types, scientific provisions regarding the model of narration of literary texts for children characteristic of a linguistic culture, and the theory of artistic images and their types have gained further development. Narratological and linguistic and cultural analysis of Australian literary ethnonarratives for children has proved that their narrative construing reflects ethnic and cultural specificity and provides the realization of ethnic and cultural self-identification function. The research results contribute to the development of narratological and linguistic and cultural studies, in particular in the literature for children studies, and can be used to analyse literary narratives for children of other linguistic cultures in perspective.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Сахарова, О. В. (2017). Австралійська література для дітей: історична ретроспектива. Наукові записки. Серія: Філологічні науки, 153, 160–164.
- Ставенко, О. В. (2017). Композиційно-сюжетна організація казки Нормана Ліндсея “The Magic Pudding”. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Перекладознавство та міжкультурна комунікація», 4, 98–103.
- Ставенко, О. В. (2018). Сюжет і композиція казки в ракурсі вивчення сучасної наукової парадигми лінгвістики. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Перекладознавство та міжкультурна комунікація», 2, 178–182.
- Ставенко, О. В. (2018). Композиційно-сюжетна організація австралійської літературної казки в термінах теорії В. Проппа. Закарпатські філологічні студії : наукове видання, 6, 71–78.
- Ставенко, О. В. (2018). Реалізація етноконцепту “BUSH” в австралійських художніх текстах для дітей (на матеріалі коротких оповідань Дороти Волл «Блінкі Білл»). Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Лінгвістика» : Збірник наукових праць, 34, Том 2, 196–200.
- Ставенко, О. В. (2019). Міфопоетика австралійських ініціативних казок (на матеріалі казки Ата Вестбурі “Tim”). Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Германістика та міжкультурна комунікація», 1, 104–112. <https://doi.org/10.32999/ksu2663-3426/2019-1-16>
- Ставенко, О. В. (2020). Лінгвокультурні особливості створення персонажних образів в австралійських казкових етнонаративах для дітей. Нова філологія. Збірник наукових праць, 80. Т. II, 250–263. <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2020-80-2-38>
- Цапів, А. О. & Ставенко, О. В. (2023). Таксономія австралійських художніх етнонаративів для дітей у контексті поетики наративу. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Германістика та міжкультурна комунікація», 1, 90–99. <https://doi.org/10.32999/ksu2663-3426/2023-1-13>
- Ставенко, О. В. (2019). Категорія хронотопу в австралійських художніх текстах для дітей: лінгвокультурний аспект (на матеріалі казки Мей Гіббс “Snugglepote and Cuddlepie”). Science and Education a New Dimension. Philology, 204, 86–93. <https://doi.org/10.31174/SEND-Ph2019-204VII60-21>.
- Ставенко, О. В. (2018). Культурологічні особливості австралійських літературних казок. «IV Таврійські філологічні читання» : Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції (с. 90–93). Херсон: Видавничий дім «Гельветика».
- Ставенко, О. В. (2019). Жанрова своєрідність австралійських художніх текстів для дітей. Мова та література у полікультурному просторі : Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (с. 113–115). Львів: ГО «Наукова філологічна організація «ЛОГОС».
- Ставенко, О. В. (2020). Наративне конструювання австралійських коротких оповідань для дітей (на матеріалі серії творів Дороти Волл «Блінкі Білл»). Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції «Міжкультурна комунікація в науковому і освітньому просторі» (с. 67–71). Одеса: Українсько-німецький інститут Одеського національного політехнічного університету.
- Ставенко, О. В. (2020). Наратологічно-культурологічний підхід до аналізу австралійських художніх текстів для дітей. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні дослідження з лінгвістики, літературознавства і міжкультурної комунікації (ELLIC 2020)» (с. 97–100). Івано Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника.
- Ставенко, О. В. (2021). Австралійські етнонаративи для дітей у контексті міжкультурної комунікації. Актуальні проблеми перекладознавства та методики навчання перекладу: Тези доповідей XI наукової конференції з міжнародною участю (с. 63–65). Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна.
- Ставенко, О. В. (2022). Мультиmodalні образи в австралійських художніх етнонаративах для дітей. Матеріали міжнародної наукової конференції «Мультиmodalність і трансмедіальність: когнітивний,

прагматичний і семіотичний підхід» (с. 64–65). Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0117U006792

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цапів Алла Олексіївна

2. Alla A. Tsapiv

Кваліфікація: д.філол.н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5172-213X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Херсонський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125609

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 27, Херсон, 73003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Изотова Наталя Павлівна

2. Izotova Natalia P.

Кваліфікація: д. філол. н., проф., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний лінгвістичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125289

Місцезнаходження: вул. Велика Васильківська, буд. 73, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Приходько Ганна Іллівна
2. Hanna I. Pryhodko

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бистров Яків Володимирович
2. Yakiv V. Bystrov

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Романова Наталя Василівна
2. Natalia V. Romanova

Кваліфікація: д. філол. н., доц., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Херсонський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125609

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 27, Херсон, 73003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Белехова Лариса Іванівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Белехова Лариса Іванівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Воропай Наталія Анатоліївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна